



# Tlakovanje cest v Ljubljani

**Naše glavne ceste bi morale biti tlakovane tudidaleč zunaj mesta**

Ljubljana, 14. junija.  
Teden dni je počivalo delo na naših cestah, ki jih tlakujejo, včeraj so pa delavci že nadaljevali delo v polnem obsegu. Mnogi niti ne vedo, da v Ljubljani zdaj tlakujejo tri ceste. Tem boj pa veden do vozniki, ki se ne prestano jese nad prekompanimi cestami. Toda tudi vozniki so zadowljivi, saj si sami najbolj žele, da bili vse ceste tlakovane, za mestne netakovane ceste se pa ne morejo navduševati.

Najbolj težko smo čakali na tlakovanje Bleiweisove ceste, ker je najbolj potrebna poštenega tlaka. Neprestano popravljanie ter posipanje z gramozom nič pomaga, cestisce je bilo vedno kotanjasto, blato ali prašno. Bleiweisova cesta je zelo prometna, saj veže Tržaško, Celovško in Tyršovo cesto, torej tri glavne, velike ceste. Čim živahnjeji promet je na cesti, tem potrebenje je trden tlak. Naše glavne ceste so pa se vse netakovane, razen Celovške in dela Tyrševe. Toda morale bi bili tlakovane tudidaleč zunaj mesta, da bi bile primerne za sodobni promet in gospodarske razmere. Kakor vse, bi se morale tudi ceste prilagoditi novim ter razvijajočim se gospodarskim razmeram, a naše ceste so še vedno takšne, kakršne so bile pred stoletji, ko ni še nihče niti slutil avtomobilizma in ko je bilo gradivoznanstvo na primitivni stopnji. Zato torej ne moremo govoriti o napredku, ker tlakujejo Bleiweisovo cesto, saj bi morala biti že zavrnjaj tlakovana.

Zagrebško stavno podjetje je prevzele gradnjo Bleiweisove ceste v odseku od Aleksandrove ceste do Gregorčičeve ulice. Delati so začeli v začetku prejšnjega meseca. Doslej so zbetonirali podlago za asfalt od Gregorčičeve do Knafljeve ulice. Utrditi morajo še polovicu cestisce, med Knafljevo ulico in Aleksandrovo cesto, to

se pravi fundirati cestisce, da na trdno podlago zbetonirajo betonsko plast, in asfaltirati cestisce. Ostala, se netakovana cestna odseka sta bila posebej razpisana. Dokler ne bo delo končano na prvem odseku, ne bodo zaceli delati na drugih, ker bi sicer zapri ves promet.

Naša najvažnejša prometna žila je Tyrševa cesta, ki je celo še bolj prometna, kot Celovška cesta; tuji avtomobilisti, ki nas obiskujejo, odnosno se vozijo skozi Slovenijo, se zelo čudijo našim slabim cestam, ki so še posebno v neskladu z našimi lepimi kraji, kjer se sicer kaže povsod napredek. Mi pa najbrž niti ne opazimo takšnih kričecih pomanjkljivosti, ki so nam v ogromno škodo. Na tako slabih cestah se ne bo nikdar razvil avtomobilski promet in brez dobrih cest so vse besede o tujskem prometu prazne. Zdaj tlakujejo delavci mestnega cestnega nadzorstva Tyršovo cesto v odseku od železniškega prelaza do Pokopališke ulice, torej tam, kjer je bila cesta tlakovana že doslej, a z velikimi kockami, ki se niso dobro obnesle in ki so bile že počasno obrajbene. Polovica dela je že opravljena. Tlakujejo tlakovalci iz Novega Sada, ki so tlakovali tudi prejšnja leta naše ceste. Na prelazu delajo železniški delavci. Zaradi tlakovanja morajo preložiti tračnice in zemeljske naplavje. Za promet je odprta samo polovica ceste.

Konec Vilharjeve ceste na bivšem svetu Škrbca in Bartola gradi Ljubljanska gradbena družba. Cestisce bo kmalu utrijetno na tlakovanje. Nova Vilharjeva cesta leži na zeleni slabem terenu, kjer so zasute gramoznice s premogovnimi ogorki, in sicer več metrov globoko. Zato se teren še vedno sededa in so morali zaradi tega že popravljati novo cestisce. Zanimivo je, da je ogorek še po več letih v globini žarec.

## Lepa prireditev našega trgovskega naraščaja

Akademija Podmladka Jadranske straže na Trgovsko nadaljevalni šoli

Ljubljana, 11. junija.

Snoči je bila v dvorani Trgovskega doma akademija Podmladka Jadranske straže na Trgovsko nadaljevalni šoli v Ljubljani. Akademija je uspela izredno dobro, kar se tiče programa in zabave. Kako je bilo z gmotnim uspehom, je pa vprašanje, ker smo od vseh ljubljanskih trgovcev, katerih vajenci so na akademiji sodelovali, opazili na prireditev le zelo redke. Zato pa se bodo gospodje šefi tem bolje odrezali o prilikah izleta samega. Upajmo...

Kakor posnetamo iz pozdravnega govora trgovca g. Sossa, je bila akademija namenjena zato, da bi PJS na greminalni nadaljevalni šoli zbral dosti sredstev za izlet, ki ga namerava prirediti Pomladek na Jadran ob koncu sole. Odveč bi bilo govoriti, kakšnega pomena je tak ekstruzija za doraščajočega trgovskega mladež, ki ji nikdar ne moremo dosti povedati, ki jokačati in je naučiti. Kajti ona je naša bočnost. G. Soss je pozdravljal navzoče začetnike, za ban, upravo inšpektoра prof. Prežija, za mestno občino obč. svet. g. Josipa Olupja in g. dr. Brileja, za oblastni odbor JS znanega našega veletržca g. Stupiča, za krajevno organizacijo JS prof. Marjanovića, za zvezo trgovskih združenj g. Fabiani in druge. Sporočil pa je tudi pozdrene predsednika ZTOI g. Jelačina, ki se akademije ni mogel osebno udeležiti. Gosp. ravn. Grum je poročal o krasnem odzivu trgovskega naraščaja, ki je na en sam poziv do poslednjega moža pristopil k Jadranski straži in tem pokazal, kako ga ljubi in čista. Obrazložil je tudi name te organizacije in se zahvalil za tako lep obisk akademije. Na oder so prišli članice in člani JS, prednjie je stopil učenec g. Aljančič in v zanosnem govoru pozdravil navzoče, Nj. Vel. kralja in vse dvor, prav posebno pa Nj. Vis. kraljevici Petra, ki je pokrovitelj JS. Vsi udeleženci so se dvignili, ko so zapeli državno himno.

Potem pa se je pričel pester in dobro izbran program. Najbolj učinkovita je bila prva točka »Veče na Školjku«, ki jo je uvežbal in pripravil učenec Maks Ažnik. Ob spremljevanju klavirja je v ozadju deklamiral pesem Alekse Šantića z istim naslovom, na odru pa je strumino in eksaktino izvajalo vaje pet učencev. Točka je bila točno silovito obdravljana in so jo morali ponoviti. Učenka gdč. Pungerčarjeva je deklamirala »Slika z Jadranom« lepo vse, da je deklamacija študirala ob strani dobrega učitelja. Učinkovito je bilo »Pomladno prebujanje«, ki ga je zaigral na krilovko Tonča Stepcanci. Iz te in vseh

nadajnjih glasbenih točk se vidi, s kakšno marljivostjo se naš naraščaj pripravlja za življenje tudi izven svojih delovnih ur, ko so šli včasih vajenci po mestu in uganjali neumnosti, danes pa gredo domov, kjer studirajo glasbo in druge reči, gredo v televadnicne, kjer se vežbajo do lepih upehov itd.

Z lepim, toplim glasom je zapela gdč. Miša Cesareva večno lepi »Sarafan« in pa »Kje so tiste stezice...«. Obdravljane se ni poleglo, dokler ni druge pesmi ponovila, tem bolj, ko je prejela lep šopek. Gdč. Mihaelčik Ivanka je predavala o morju. Dokazala je svojo marljivost, kajti predavanje, ki je bilo dosti dolgo, je znala popolnoma in pamet. Potem pa je priselj. Josip Primo s svojo kitaro, ki je vse nadušil z dovršenostjo igranja. Le kadar kitaro sam igra, more razumeti, kaj je pokazal ta učenec. Razume se, da je moral ponoviti, ker je tudi prejel šopek. Ponavljati pa so morali tudi »Šestorico«, kjer je šest učenec v ljubkih krojih nastopilo v zboru s televadno točko, ki jo je nastudirala gdč. Smucova. Vesela im ritmična televadba je prešla domala v ples in je lepo poživila prireditev, kot bi v lep šopek poljskih rož vtaknili mak. Venček narodnih pesmi na citrah (Oresič Ruža) in kitari (Primo Josip) je bil tudi lepo uvezban in je pričal o številnih žrtvovanih urah, ki jih je zahtevala priprava te prireditve. Velik uspeh je dosegla tudi Slembergar Julka s svojo pesmico »Solnček za spánček«, ki jo je moral ponoviti trikrat. Tudi duet vijolin s spremljevanjem kitare je ugajal, program pa je zaključila deklamacija »Pogreb na morju«. Ker se je prireditev zaradi ponavljanja točk tako zavlekla, je moral odpasti igrokaz »Prvi ples«, ki je bil na spored.

Mnogo je bilo v zadnjem času akademij, toda priznati moramo, da je bila to ena najlepših. V prvi vrsti gre zato hvala učencem, ki so za priprave mnogo žrtvali, zlasti pa učiteljemu zboru, gosp. Maroku, g. Škrinjarju, ravnatelju g. Grummu in pa marljivemu predsedniku pripravljalnega odbora g. Maksu Ažniku.

V veseljem razpoloženju na prosti zavabi in plesu so minute včerne ure kot bi trenil in le težko je bilo spraviti mlađino domov. Sele poziv g. učitelja Maroka v imenu Jadranske straže je na mah zaključil večer, kar je najlepši dokaz, kako disciplinirani so naši mladi čuvnji morja. Saj je najbolj prijetno vendar takrat, ko je treba nehati.

## Mož dva dni z mrtvo ženo v sobi

Se nekaj podrobnosti o tragediji zakoncev Podkrajšek v Zagrebu

Ze včeraj smo poročali o pretresljivi tragediji v Zagrebu, kjer sta si Peter Podkrajšek in njegova žena Cvjeta končala življenje. V začetku ni nihče vedel, kaj je pognoval zakonca Podkrajšek v smrt, kmalu pa je po pokazalo, da gre za možovo slabo vest. Nobenega dvoma ni bilo, da si je Podkrajšek sam končal življenje, saj je imel prezenate žile na rokah in bil je obeshen. Njegova žena je pa zavžila 25 tablet veronama in je bilo torej vsaj na prvi pogled jasno, da gre tudi pri nji za samomor.

Policija je takoj uvedla preiskavo in kmalu je dognala, da je bil Podkrajšek osušljen tativne na škodo mestnega senata Bojčića. Policeja je imela v rokah zanesljive dokaze, da je Podkrajšek denar res ukradel. Mož se je skrbno skrival pred policejo in ljudje pripovedujejo, da je imel nedavno pri sebi še cel šop bankovev. Nekateri so baje videli pri njem 20 novih tisočakov. To je dalo policeji povod, da ga je hotela aretrati, pa ga ni mogla najti. Da je imel Podkrajšek slabo vest, prica tudi njegovog čudno vedenje, ko se ni hotel prijaviti. Njegovemu gospodarju Ivanu Jilkiju se je zdelo to sumnijo in je o tem obvestiti tudi policejo. Dan pred smrtno je kazal Podkrajšek vse znake človeka, ki ima za seboj težke doživljaje. Jilk je veden, da je njegov podmajenik oženjen, niti ni opazil, da bi prihajala k njemu ženska. Tako ostane nepojasnjeno vprašanje, kako je prišla v Podkrajškovo sobo njegovo

Podkrajšek je vzel svoji ženi sproti ves denar, kar ga je zaslužila in zapravljala ga je po nočnih lokalih. Ona pa je pa bila včeraj strastno zajubljena. Mož je bil straten kvartopirc in pjanec. Ves denar je sproti zagnal in zapil. Cvjeta je svojčas prodala za 15.000 Din svojega zemljišča v njej zagoniti vasi in mož je ves ta denar pognal. V Ljubljani je založila svoje prstane, tako da je ostala brez sredstev.

## Za pravice delavcev in nameščencev

Jesenice, 13. junija.

Vse jesenške in javorniške strokovne organizacije so imele v zadnjih dneh možno obiskano zborovanje, na katerih so voditelji strokovnih organizacij delavstva in nameščencev poročali o nameri delodajalskih zbornic, ki delajo na to, da bi se obrtni zakon poslabšal v veliko škodo delodajalcev. Ta vest je silno razburila vse delavce in nameščence, ki jim hočejo delodajalci pod krinko sanacije gospodarstva vse včasih vajenci po mestu in uganjali neumnosti, danes pa gredo domov, kjer studirajo glasbo in druge reči, gredo v televadnice, kjer se vežbajo do lepih upehov itd.

Najbolj težko smo čakali na tlakovanje Bleiweisove ceste, ker je najbolj potrebna poštenega tlaka. Neprestano popravljanie ter posipanje z gramozom nič pomaga, cestisce je bilo vedno kotanjasto, blato ali prašno. Bleiweisova cesta je zelo prometna, saj veže Tržaško, Celovško in Tyršovo cesto, torej tri glavne, velike ceste. Čim živahnjeji promet je na cesti, tem potrebenje je trden tlak. Naše glavne ceste so pa se vse netakovane, razen Celovške in dela Tyrševe. Toda morale bi bili tlakovane tudidaleč zunaj mesta, da bi bile primerne za sodobni promet in gospodarske razmere. Kakor vse, bi se morale tudi ceste prilagoditi novim ter razvijajočim se gospodarskim razmeram, a naše ceste so še vedno takšne, kakršne so bile pred stoletji, ko ni še nihče niti slutil avtomobilizma in ko je bilo gradivoznanstvo na primitivni stopnji. Zato torej ne moremo govoriti o napredku, ker tlakujejo Bleiweisovo cesto, saj bi morala biti že zavrnjaj tlakovana.

Zadnjih dnevnih dnevnikov je bilo vredno pozornosti posvetiti se načinu, s katerim je podobno zborovanje organizirano v Domžalah in v Domžalah.

Danes je nekaj meščan, ki se je izprehrjal po mestu v večji skupini z narobe obrnjenimi žepi in vriski. Več res ne moremo pričakovati od njih, pokazali so najboljšo voljo.

**S A M O S E D A N E S**  
Zopet sem tu! Saj me še dobro poznate iz mojih filmov »Paprika«, »Skandal v Budimpešti«, »Csibic. Privleda sem vam v zavabu še Paula Hörbigerja in Otto Wallburga v mojem najboljšem filmu:

**,Pozdravlja in poljublja Vas Veronika“**  
**FRANČIŠKA GAAL**  
Danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri zvezber.  
ELITNI KINO MATICA  
Telefon 21-24  
Telefon 21-24

## Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek, 14. junija katoličani: Bazilij, pravoslavni 1. junija.

DANASNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Pozdravlja in poljublja Vasa Veronika.

Kino Dvor: Grešna noč.

Kino Šiška: Zmagla srce.

Ustanovni občni zbor Akademiske YMCA ob 17. na univerzi, soba 77.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12, Hotelar, Ljubljana VII. Celovška cesta 34, in Ustar, Sv. Petra cesta 78.

## Jzpod sita

Gospod urednik!

O krvti prisegi in neznanskih kaznih za nojo ste včeraj pisali, saj na povem še jaz mično zgodbično o tej zadevi, ki bo pokazala, kako trdno veren je naš narod.

Tam pri Kamniku so se fantje po star navadi skavali in bili zarediti luknen v koži klicani na sodnijo. Prav tako po star navadi so prišli na sodnijo spet prijatelji in natanko zmenjeni zaredi pričevanja Antonu Gnidi je šlo za nohte in dal je moško besedo Andrejcu, da mu plača takoj po razpravi dva vrčka piva in klobaso, če priča tako in tako... Andrej je kakopak s puško rešil Gnida in krepko potegnil z plačanjem vrčka, ko se mu je že posmejala s krožniku tudi dlešča klobaso. Pogledal jo je hrepenece in greko zavzidil ter z ogorčenim dvignjenim roku porinil klobaso od sebe: »Tega pa nikoli ne, saj je danes vendar petek!«

Že starva navada je tudi takale prisega zaradi poboji, ampak naš narod je veren nad-vse in nikdar ne bo prelomil cerkvene zapovedi glede posta.

## Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri  
Četrtek, 14. junija: Goljemanc. Red Četrtek

Petak, 15. junija: Kulturna predstava v Crni mlaki. Rezervirana predstava. Soba, 16. junija: Družba. Red C.

Zaradi neugodnega, hladnega vremena odpade za soboto namernava vprizoritev Kulturne prireditve v Crni mlaki na letnem gledališču v Tivoliju. Mesto tega bo ga te večer predstava v drami, in sicer se vprizori Galswortheyeva Družba za red C.

OPERA

Začetek ob 20. uri  
Četrtek, 14. junija: Nižava. Red B.

Petak, 15. junija: zaprto.

Soba, 16. junija: Trubar. Gostujeta Zinka Kunčeva in dr. Andrian. Red A.

Nedelja, 17. junija: Manon. Gostuje Andrej Burdin. Red A. Lirič

## Manjše zlo.

— Zelo nadarjenega sina imam, mojster. Kaj mislite, ali bi ga dal učiti slikarstva, ali naj bi postal pisatelj?  
— Pisatelj naj postane.  
— Zakaj?  
— Ker je papir cenejši od platna in črnilo cenejše od barv.

## DNEVNE VESTI

— Zahteve industrijev savske banovine. V torek popoldne je bila v Zagrebu redna skupščina udruženja industrijev za savsko banovino pod predsedstvom predsednika Vladimira Arka. Industrijevi savske banovine priznavajo v polni meri potrebo izjemnih nujnih ukrepov v interesu zaščite kmetov, obzaljujejo pa, da so bili ti ukrepi izdani, ne da bi bili poprej zasišani predstavniki gospodarskih organizacij. Tako so nastale težkoce v drugih gospodarskih panogah, ki so ostale brez vsake zaščite, razen denarnih zavodov. Z uredbo o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov je dana denarnih zavodom možnost, da sami v svojih obveznostih napram upnikom zaščiteni nastopajo brez vsake omejitve proti svojim dolžnikom, razen kmetov. S tem je v temeljih omajano stanje v kreditnih odnosažih zlasti glede industrijev, ki je v svojih kreditnih potrebah navezan na večinoma na private denarne zavode in mora zdaj prinašati največji pritisk od njihove strani, ker zahtevajo hitro vršanje posojil v današnjih težkih prilikah, ko večina industrijev ne more dobiti novih kreditov. Zato prisojijo industrijevi vladu naj čimprej izda uredbo, ki bi omogočila industrijskim podjetjem naprav nujnih upnikov iste zaščitne ukrepe, ki jih imajo denarni zavodi glede odpisovanja dolgov in zaračunavanja obresti. Končno zahtevajo industrije iz savske banovine naj se sklicuje gospodarski svet.

— Glavna skupščina JNU. V soboto in v nedelje bodo zborovali v Sarajevu naši novinarji. Glavni skupščini JNU bo prisostvovalo okrog 60 delegatov poedinskih sekcij. Na dnevnem redu je v prvi vrsti pokojniško zavarovanje novinarjev. Vse kaže, da se bo to vprašanje uredilo v okviru Pokojniškega zavoda v Ljubljani. V soboto bo se centralne uprave, glavna skupščina bo pa otvorjena v nedelje dopoldne v mali dvorani mestnega magistrata. Sarajevska sekcija je pripravila vse potrebno za sprejem in prijetno bivanje gostov. Svojim kolegom priedi v nedeljo opoldne banket, zvečer pa včerjko v družabni večer v zdravilišču Ilidži. Za nedeljo popoldne je določen krajši izlet z avtomobili.

— Sarajevski angleški konzul premeščen v Leningrad. Angleški konzul v Sarajevu Smith je premeščen v Leningrad. Njegov naslednik še ni določen.

— Sadna letina. April in majnik je ob cvetju naznajan izvrstno letino, vendar so pa velike nade šle po vodi, ko so potegnili južni vetrovi in je ponokonast nastopilo deževno vreme, skorov povsod je pa tudi cetožer napravlji zlasti jabolčnemu pridelku največjo škodo. Najbolj so pa vsej Sloveniji prizadeta jabolka in splošno stanje je srednje in slabo. Bela Krajina, Posavje in nekateri gorenjski predeli, zlasti pa Radovljica pa tudi Celje in Koprivnica naznajan celo zelo slabo stanje. Mnogo bolje obetajo hruske, vendar se pa tudi tu giblje ocena le med srednje in dobro letino. Se bolje so se obnesle česnje, a čespljam in sливам se obeta sama srednja letina, zelo slabo pa kažejo marelice, pač pa kažejo dobre breskve in le deloma tudi orehi. Poročilo posnemamo iz »Sadjarja in vrtnarja«, ki ima tudi ta mesec prav pisano in koristno vsebino. France Magajna piše o sadnem drevju iz toplejših krajev, posebno važna je pa resolucija, ki jo je sprejel občni zbor SVD na osnovi referata ravnatelja ing. Priola glede pospeševanja koščiščastega in lupinastega sedja v naši banovini z ozirom na izvoz in potrebe domačega konsuma. Dipl. prir. Fabian opisuje kitajskoga kaporja, Josip Štrekelj pa strupeno roso in plesen na kumarah, ki nam prav sedaj uniečita pridelek. Andreja Ključenku nam slika najlepše trajnice in Josip Štrekelj objavlja navodila, kako moramo gojiti razne lepe begonije. Nadalje imamo navodila, na koliko naci-nov lahko pripravimo jagode, kaj naj se da delamo v sadovnjaku na vrtu, a odgovori v proračuna ter drobiž in društvene vesti nudijo vsakemu prijatelju vrtu prav mnogo koristnega in poučnega.

Pri ljudeh, ki so potri, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grečica presto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, za živčno oslabile in za ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grečica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in speċerijskih trgovinah.

— Prepovedana brošura. Notranje ministvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi turistično brošuro »Pečuh«, ki je izšla v angleškem jeziku v Pečuhu.

— Borza v Ljubljani isče za takoj 1 soboslikarja, 1 hlapca, 1 kleparja, 1 dimnikarja in 1 kurčaka za operekarno.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo temperatura bistveno izpremenjena, običajno, najbrž deževno. Včeraj je razen v Ljubljani in Mariboru deževalo ekoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru in Skopljiju 27, v Zagrebu 23, v Beogradu 22, v Ljubljani 21.4., v Splitu 20, v Sarajevu 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 782.7, temperatura je znašala 10.4.

— Ivan Podražaj arretiran na Dunaju. Beograjski listi še vedno preganjajo Ljubljancina Ivana Podražaja. Današnja »Politika« poroča z Dunajem, da je dunajska policija na zahtevo newyorške Podražja arretala na Dunaju. Podražaj se je lani v decembri ozelenil v New Yorku z neko žensko, ki njenega imena niti policija ne ve. Ze prej se je oženil v Kodanju, letos pa v Londonu s Francozino Margareto Feran, s katero je živel na Dunaju. Prvič se je prijavil dunajski policiji 5. marca. Njegova žena Margaret pravi, da ne more biti niti govorila, da bi imel Podražaj na veči umor. Pravi, da je Podražaj plemenit človek, dober, mehkega srca in da so vse vesti o njegovih pustolovsčinah izmišljene.

## Vselej, kadar si čistiš zobe, pomaga

ZOPER ZOBNI KAMEN

SARGOV KALODONT

**Ponson du Terrail:** 46  
**Lepa židovka**

Roman.

— Iščite še, — je zapovedal vojakom.

Pri vsem tem je ostal stari pastir miren, ves čas se ni ganil.

Temeljito iskanje se je znova pričelo, toda zopet je bilo brezuspešno.

In vendar sem prepričan, da so tu, — je vzliknil Pivoine.

Hm, — je zamrmljal kapitan.

Tega falota bo treba obesiti.

Kaj nam pa pomaga, če ne bo iztegnil jezika.

Kapitan je dobro poznal ljudi in na prvi pogled je spoznal, da bi Simon pogumno gledal smrti v obraz.

O, petdeset pistol bi dal, če bi zvedel, kje so begunci skriti! — je vzliknil.

Pri teh besedah je pastir za mizo v kuto dvignil glavo.

Oprostite, gospod kapitan, ali vas smem nekaj vprašati? — je dejal.

Govor!

Koliko pa je to, petdeset pistol?

Petindvajset luidorov, — je odgovoril Pivoine.

Petindvajset luidorov je pa šest-

šestindvajset frankov, kaj ne?

Da.

Ali bi bili res pravljjeni dati toliko denarja tistem, ki bi vam povadal, kje so skriti begunci?

Dejal sem in svoje besede nikoli ne snem, — je vzliknil kapitan.

In vrgel je na mizo mošnjo cekinov.

Torej pa pojde za meno in naši boste tičke v kletki, — je dejal pastir.

Vstal je in stopil k vratom.

Lopov! — je vzliknil Simon.

Pastir se je obrnil in mu zaklical smeje:

Zakaj ste pa ponoči tako lomastili po krčmi? Sicer bi se ne bil prebudil in ne bilo bi mi prišlo na misel pogledati skozi vrata, kaj se godi na hodniku.

Podlež! — je vzliknil Simon,

— dragi mi boš plačal izdajstvo!

Kaj? — je odgovoril pastir. — Petdeset pistol človek ne pobere na cesti.

In mirno je odšel iz izbe, kapitan in Pivoine pa za njim.

XXV.

NEENAK BOJ

Minilo je že pol ure, odkar je stal Raoul na straži pri odprtini, pa ni ničesar slišal.

Vsi begunci so bili sicer mnenja, da jim ne preti nobena nevarnost, vendar so pa za vsak slučaj ukrenili vse potrebno, da bi bili zavarovani. Galaor je imel dve stjalni pištoli. Agenanec se je pa prepričal, da se da nujno mora lahko potegniti iz nočnice.

Raoul, ki je imel zelo dober sluh, je končno po peketu konjskih kopit spoznal koliko je jezdec, in dejal je:

Po mojem mnenju je nam za petami sedem ali osem vojakov.

Torej sta baš eden ali dva več, nego je potrebno, — je odgovoril Agenanec.

Ker pa ne bomo imeli z njimi kaj opraviti...

Ničesar ne slišim, — je pripomnil Raoul. — Najbrž sede v krčmi.

Tisti lip so se začuli od zunaj zamolki glasovi in Raoul je stopil zopet k odprtini v steni. Napel je sluh in zaslišal glas, ki ga je slišal že prej. Bil je glas kapitana Bouracana, ki je baš govoril s Pivoinem in mu zatrjeval, da begunci niso šli mimo krème »Pri treh zajcih«.

Raoul je namršil obrovi in se obrnil k svojima tovarišema.

Kaj se je zgodilo? — sta ga vprašala.

Kapitan je prepričan, da smo v krčmi.

Oho! — je vzliknil Agenanec.

Torej naj nas le najde! — je se zasmjal Galaor.

Kapitan Bouracan in Pivoine sta se zopet vrnila v krčmo in Raoul ni ničesar več slišal. Minilo je nekaj minut, ko se je zopet zaslišal ropot in na

stopnicah so zadoneli težki koraki. — Tri sto vragov, kaj pa počenja, — je zamrmrl Galaor. — Saj nam zburde Saro.

Krčmo preiskujejo, — je odgovoril Raoul. — Mislim pa, da bo njihov trud zaman.

— In vendar se je treba pripraviti na obrambo, — je menil Agenanec.

Ta previdnost je čisto odveč, — se je zasmjal Galaor.

Kdo ve.

Bodite prepričani, da tega skrivališča ne bodo našli.

Krčmar bi se dal preje razsekati, nego da bi nas izdal.

Potem se je začul ropot že iz prvega nadstropja in prebudil je tudi Saro.

Križ božji, kaj se pa godi? — je vzliknil in se plaho ozrla na Raoula.

Iščejo nas.

Tu?

Toda naši nas ne bodo, — je dejal Galaor.

Sara je zadrhtela in stopila k svojemu otročičku, ki je še vedno trdno spal. Agenanec je stopil na zgornjo stopnico, Galaor se je postavil v bojno pozno spodaj. Raoul je pa stopil na prag ozke izbe.

Po stopnicah prihajajo, — je zašepetal Agenanec.

Nastavil je uho na stopnišče in jasno je slišal kapitanov in Pivoinov glas.

Ni jih tu, — je dejal kapitan.

Jaz sem pa prepričan, da so, — je odgovoril Pivoine.

Kje pa?! — je vprašal kapitan.

No, kar iščete nas, — je zamrmrl Agenanec.

Ne preostaja nam drugega, nego obesiti krčmarja, — je menil Pivoine.

To grožnjo so sporočili Sari, ki se je pa samo nasmehnila.

Bodite brez skrbi, Simon nas ne bo izdal, — je dejala.

Vojaki so bili že spodaj in za hip je zavladala v hiši zopet tišina.

Zdi se mi, da odhajajo, — je primornil Raoul.

Toda v naslednjem hipu se je ropot znova zaslišal.

Kaj! — je vzliknil Agenanec, — vračajo se zopet gori.

Pa nas Simon menda vendar ni izdal, — je primornil Galaor.

Sara je odkimala z glavo. Vojaki so se res vrátili po stopnicah nazaj.

To pomeni, da ničesar ne vedo, — je zašepetal Agenanec.

Vojaki so začeli znova temeljito preiskovati hišo in ker je ostal tudi to pot nujnih trud zaman, so se vrnili v pritličje.

Zdaj smo pa že lahko brez skrbi, — je menil Galaor.

Še ne, — je pripomnil Agenanec.

Zakaj pa ne? — je vprašal Raoul.

Kar je Agenanec zapustil svoje mesto in se popel na stopnice.

Naše skrivališče so odkrili! — je zašepetal.

Ni mogoče!

Zaslišal sem glas, ki je dejal: Kar za meno pojde.

Raoul in Galaor sta zgrabila za meče.

Še trenutek, — je zašepetal Agenanec.

No? — je vprašal Raoul.

Mislim, da jih je osem, — je primornil Galaor.

A mi smo samo trije.

Torej prideta na vsakega dva in pol mož.

Ne, samo dva, — je menil Galaor in pripravil pištolo. — Čim se pojavi, ustrelim dva.

Dobro, — je pritrdil Raoul. — Potem pa res prideta na vsakega samo dva.

To pot se Agenanec ni motil, kajti na stopnicah so se začuli težki koraki.

Le iščite! — se je začul neznan glas. — Tam mora biti tajna prozina.

Sara je stala pred posteljo, kjer je še vedno spal njen otročič. Izza nedrža je potegnila bodalce in ga stisnila v pesti.

Kar se je začul silen ropot in tajna vrata so se naenkrat odprla. Kapitan Bouracan je skočil z mečem v roki prvi naprej, toda naenkrat se je ustavil.

Med balkansko vojno je bil eden redkih ljudi, ki se mu je posrečilo fotografirati poedinecne prizore z bojišča. Za najzanimivejši in znanstveno najvažnejši dogodek iz tega časa svojega življenja pa smatram film iz Trinidadu, kjer se mu je posrečilo fotografirati tajni plez žen, ki ga še ni videl, oziroma bi ga ne smel videti noben belokoc. Temu svetuemu plezu žen smoje prisostvovati celo izmed domačinov samo najstarejši poglavari plemena.

## Wilkins se pripravlja na novo ekspedicijo

Proti severnemu tečaju se napoti s podmornico, ki mu jo zgradi znani milijonar Ellsworth

Iz Washingtona poročajo, da se pripravlja sir Hubert Wilkins z znanim ameriškim milijonarjem in raziskovalcem Ellsworthom na novo romantično pot na severni tečaj, in sicer s podmornico, zgrajeno nalašč v ta namen. Stare izkušnje z ekspedicijami, ki se pa niso baš posredile, hoče zdaj Wilkins izkoristiti za nov poskus in upa, da mu bo to pot sreča mila. Podmornico mu že grade in bogati Ellsworth je žrtvoval za njeno polovico svojega premoženja. Dočim je ostalo njegovo krasno rdeče letalo razbito nekje v vethu ledu okrog južnega tečaja, si gradi Elsworth novo letalo, obenem pa podjetje plesalkam možje za kazensko.

Znanstvena literatura je sicer vedela za ta ples, avtentično pa ni bil znan. Wilkins pa je fotografsiral od začetka do konca. Pomagal si je z zvijačo. Podkupil je nekaj žen na dan, ko so odšli možje v gore na delo, sam se pa je preoblikoval v domačinko in si pobral telo. Potem je pregovoril žene, da so pred njim plesale, in skrivač je posnel ples za film. Otočani so pa kmalu zvedeli to in pripravljali so predmetna kaznovati. Wilkins bi bil dragocen placač svojega predznega, da ni domačinov prepričal, da svetega plesa osebno ni videl, temveč da ga je videla samo njegova kamera, on sam pa da je bil skrit za črnim zagrinjalom. Vendar pa desetim plesalkam možje za kazensko.

To so pa samo epizode iz Wilkinsovega življenja, polnega burnih pustolovskih ekspedicij. Ekspedicije na severni tečaj so mu postale življenjska strast. Že prej je bil napotil s ponosrečenom Seansovo ekspedicijo proti severnemu tečaju na ladji »Kaoluk«, kjer je izgubil vse svoje fotografije. To je bilo v začetku svetovne vojne, za katere je zvedel še v marcu 1915. In takrat je moral ekspedicijo napraviti 33.000 milj dolg ovinek, da je prišla nazaj v Evropo. To je bilo leta 1916.

Kmalu po svetovni vojni je nastopil svojo senzacionalno pot proti severnemu tečaju v staru podmornici, ki mu jo je bila dala v ta namen Amerika za en dolinar (podariti država načelno ne sme nikomur nič). Malo je manjkal, da morje ni pogolnilo Wilkinsove podmornice. Zdaj Wilkins upa, da bo premagal vse ovire in dosegel s podmornico severni tečaj. Nova podmornica je velika, trdno zgrajena, zdrži pod vodo več ur, ima velike zage za žaganje ledu. Wilkins je prepričan, da bo z njim dosegel svoj cilj.

### V letalu zblaznel

Napeta borba na življenje in smrt se je razvila te dni visoko nad oblikami v angleškem vojaškem letalu, ki je letelo nad škotskim pogorjem. V letalu sta bila poleg pilota inženjer, inspektor vojaških letališč in njegov priatelj, ki je med poletem nenašel zblaznega. Letalo se je dvignilo na letališču v Novaru in namenjeno je bilo na letališče Leuchars. Edini civilni potnik in njem je bil kot rečeno priatelj inženjerja vojaških letališč.

Zblaznec je hotel napasti med poletem pilota s palico in mu iztrgati iz rok krmito. Inženjer je takoj spoznal pretečo nevarnosti in v vsi sili je navabil na blaznega priatelja, dočim si je pilot prizadel obdržati letalo v ravnotežju. Inženjer in njegov zblaznec priatelj sta tako močno ruvala, da se je letalo nagibalo zdaj na eno, zdržal na drugo stran. Končno se je inženjerju posrečilo premagati besnečega priatelja in tiščal ga je tako dolgo k dnu letala, da so se spustili na najbližjo ravnino, od koder so zblaznec prepeljali v umobolnico.

### Korupcija

#### na Madžarskem

Pred kazenskim sodiščem v Budimpešti se je pričela v petek obravnava proti bivšemu državnemu tajniku dr. Imrichu Drehru, ki je obtožen poneverbe državnega premoženja. Zanimanje za to obravnavo je v madžarski javnosti zelo veliko. Obtoženec zagovarjanec dr. Gaal je predlagal odgovritev obravnave, ker so po madžarskem zakonu za upravo javnega imetja odgovorni ministri in zato je treba obtožiti poneverbe člane takratne vlade. Sodišče je pa ta predlog odklonilo in pritočilo obravnavo o prvem delu obtožnice, govorečem o poneverbah. Obtoženec je kupil za ministrstvo socijalnega skrbstva potom bankirja Simona Krausza grad od rodbine grofov Batthyanyev in plačal zanj mnogo več, nego je vreden. S tem je primogel Krauszu do neučinkovitega dobička v znesku 75.000 pengő. Drehru je izjavil, da se ne čuti krivega. Kot državni tajnik je vedno postopal samo po narocih svojega predstojnika pokojnega ministra prelasti Vassa. Vass je bil des